

విరుగుట

కన్నెపల్లె గోపాలకృష్ణ

1930 —

భోషాణపైపై మీద కూర్చుని విచ్చూరూపాయిలు లెక్కపెట్టుకుంటున్నాడు పేరిశాస్త్రి. తలుపు వెనక నిలబడి మెల్లగా ఏదో చెప్తోంది భార్య.

ఊ కొడుతూనే లెక్కపెట్టడం పూర్తిచేసి తలెత్తాడు అతను.

"ఎలానే సుద్దీ! మానమంతా కష్టపడితే వచ్చిన సొమ్ము ముప్పై రూపాయిలు. నెంంతా గడవడానికి సుప్త్య చెపుతున్న నర్సు ముప్పై మూడు రూపాయిల రెండగారు. ఇంకా ఆ మూడు రూపాయిలని ఎక్కడ నుంచి తెచ్చేది నేను? ఇప్పటికే ఇరవయ్యారు రూపాయిల అప్పు వుంది. అయినా అన్ని వస్తువుల ధరలూ ఇలా దారుణంగా పెరుగుతున్నాయేమిట? తులం బంగారం పాతక రూపాయిలా? బస్తాడు దియ్యం ఎనిమిది రూపాయిల ఎనిమిదగారా? అప్పు నెయ్యి సంగతి చెప్పినే అక్కరలేదు. పప్పు-లా, ఉప్పు-లా సరేసరి. ఏది తక్కువయినా ముద్ద దిగదు మనకి. సర్కార్ వారి జీతమయినా పెంచరు. ఈ సర్దుబాటు జీవితం ఇంకెన్నాళ్ళో?" అని నిట్టూర్చాడు.

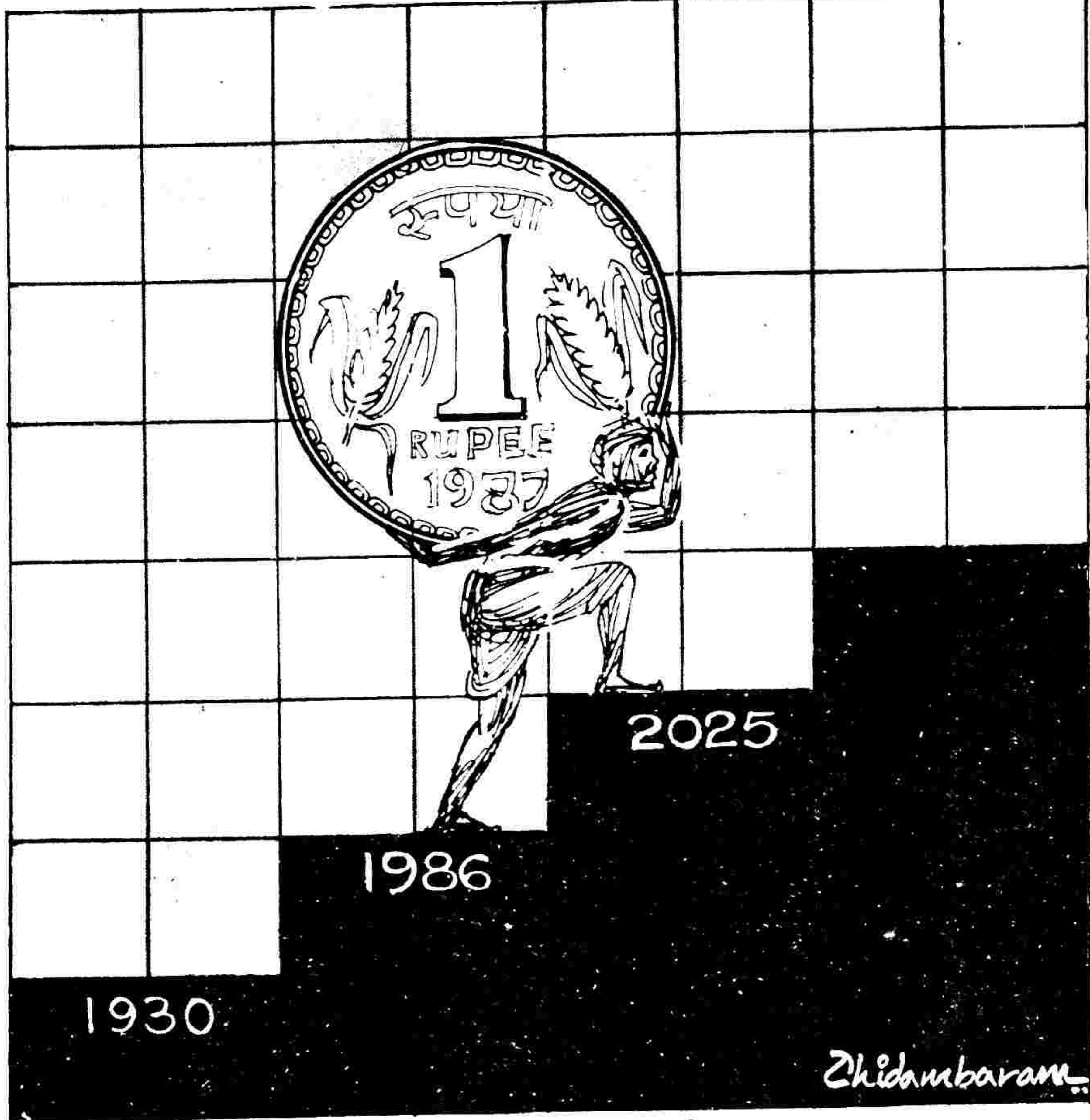
** ** *

1986 —

జేబులోని నోట్ల కవరు తీసి డబ్బు లెక్కపెట్టుకున్నాడు మూర్తి మరోసారి. లెక్క పూర్తయిన తరువాత కాగితం తీసుకొని చేయవలసిన నర్సులు వాయసాగాడు. ఎన్ని నర్సులు తగ్గించుకున్నా ఆదాయం కన్నా వ్యయమే ఎక్కువగా కనబడుతోంది. తల పట్టుకుని వెనుగ్గా కూలబడ్డాడతను.

"ఏమిటండీ అలా వున్నారు? తలనొప్పా?" కాఫీ కప్పు బల్లమీద పెడుతూ అంది మాధవి.

"ప్రతి ఫస్టుకీ వచ్చే సమస్యగా మధూ! వచ్చే జీతం గొర్రె లోకంత. ఇర్దులు మూస్తే నాలుగు బారలు. పన్నెండు వందల రూపాయిలు వస్తున్నాయన్న మాట కానీ ఏ మూలకు చాలుతోంది? బడ్జెట్ ఎప్పుడూ 'మైనస్'గా. ఈ నెల కూడా అప్పుచేస్తేనేగాని గడిచేట్టు లేదు. ఇప్పటికే ఏడొందలు అప్పు పడ్డాను. ఇంకా ఇచ్చేదెవరు? అయినా సరుకుల ధరలెందుకింత విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయో అర్థం కావడం లేదు. నా చిన్నతనంలో ఎంత హాయిగా వుండేది? కిరో దియ్యం రూపాయి. తులం బంగారం నూటయూరై. ఇప్పుడో?? ఎందుకులే! దినదినమూ వచ్చేచావుగా వుంది మనబోటి

వాళ్ళకి. జీతాలయినా పెంచదు గవర్నమెంటు" భారంగా నిట్టూరుస్తూ కాఫీ అందుకున్నాడు.

** ** *

2025 —

ఇల్లు అనబడే ఇరుకు గదిలో కూర్చుని మీద కూర్చుని పది వేల రూపాయిలని మాలిమాలికి లెక్కపెడుతూ కాగితంపై కొట్టివేతలూ, దిద్దివేతలూ, సవరింపులూ చేస్తూ పెదవి విరుస్తున్నాడు దీపక్.

భార్య తెప్పిన మంచినీళ్ళు గలుగటా తాగేస్తూ అన్నాడు "ఈ రోజు కూడా పంచదార రాలేదా?"

"తెలియదండీ. వచ్చినా వెళ్ళివారెవరండీ? మీకూ, నాకూ అఫీసులోనే సరిపోతుంది. ఎలాగో తిరిక చేసుకొని వెళ్ళినా మనవంతు వచ్చేసరికి 'స్టాకు సెల్' దోర్లు దర్కనం అవుతుంది. ముప్పై అరిప్పి బ్లాకులో కొనలేంగా! అందుకనే కాఫీ, టీ కే ఇవ నుంచి మానేద్దా మనుకుంటున్నాను. అయినా ఇంకా ఫరీదైన అంబాయి చేశారేమిటండీ మనవాళ్ళు మనకి."

"ఫరీదయిన అంబాలా?" నవ్వాడతను.

"మన చిన్నతనాన్ని ఒక్కసారి గుర్తుతెచ్చుకో సుషుమా! అప్పుడు పంచదార కిరో ఎంత వుండేదీ? పదిపాను రూపాయిలు కాదూ. టీ కేజీ వందకే వచ్చేది. దియ్యం బస్తా వెయ్యి రూపాయిలకే దొరికేది. ఇప్పుడో?? తలచుకోడానికి ఇయమేస్తోంది. అబ్బ, పాత రోజులెంత

..బంగారు రోజులు. రెండు పూలలా కడపవునిండా తినేవాళ్ళం. ఇప్పుడు రెండుపూలలా జొన్న రొట్టెలూ, వారాని కోసారి అన్నమూ తింటున్నాం. అయినా మనిద్దరి జీతాలూ చాండం లేదు. ఫస్ట్ వస్తోందంటే భయంగా వుంది. ఎంతసేపూ అదాయానికి మించిన ఫర్లే కదా. అయినా గవర్నమెంటుండుకు ధరలు తగ్గించడం లేదు? దియ్యం బస్తా నాలుగు వేల రూపాయిలూ, తులంబంగారం...హూ. దానిసంగతెందుకులే? మానీ చాలా రోజులయింది - రేపోసారి మ్యూజియం కెళ్ళాలి చూద్దానికి.

పప్పుదినుసుల గురించి ఎంత తక్కువగా చెప్పకొంటే అంత మంచిది కదూ! అయినా ఈ చాలీ చాలని జీతాలింకెన్నాళ్ళో? మనిషి కనీసం ఒకపూటైనా తృప్తిగా తినే రోజు మళ్ళీరాదా? ఆ బాధ్యత ప్రభుత్వానికి లేదా? సరిపడా జీతాలు పెంచదా?" అవేళంగా చెప్పాడతను.

** ** *

తరతరాలుగా నడుస్తున్న చరిత్రే ఇది. మరిన్ని తరాలు మారినా ఇదే చరిత్ర నడుస్తుంది. భూమి పున్నంత వరకూ ధరలు పెరగడం మానవు. ధరలు పెరుగుతున్నాయని ప్రభుత్వం అంతో ఇంతో పెంచక మానదు. జీతాలు పెరిగాయని మళ్ళీ ధరలు పెరక్క మానవు. ఇదో విషవలయం. ఎప్పటికప్పుడు అవసరాంశు కుదించుకుంటూ ఎలాగో జీవితాన్ని నెట్టెయ్యడమే సామాన్య మానవుడు చేయగలిగేది!! అవును కదూ!!!